

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu kosztuje się 25 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wie sz półkowy jednoznaczny na 1 kol. 1 mk. 50 fen. za 2 kol. 3 mk. 00 fen. 25 fenigów, na 3 kol. 4 mk. 40 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wy. sz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Ekspozytów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Pańska, Nr. 3. — Telefon Nr. 5

Demokracja czy gminowładztwo?

Przed dwoma miesiącami czytaliśmy w „Wiadomościach Polskich” ciekawy artykuł p. t. „Demokracja a ochlokracja”. Pozornie między tymi wyrazami niema wielkiej różnicy. Ochlokracja — znaczy dosłownie gminowładztwo. Ale i demokracja, pod którą zwykliśmy rozumieć stronictwa dążące do zrównania stanów, oznacza również gminowładztwo, rzady ludu.

Doświadczenie jednak wskazuje, że demokracja, gdy się zamienia na ochlokrację, sprowadza skutki najbardziej sprzeczne z zasadami demokratycznymi, jak tego mamy dowody na stosunkach obecnych w Rosji. Lekkomysłne zastosowanie metod demokratycznych i parlamentarnych w środowisku nieodpowiednim i w momencie bardzo niewłaściwym wywołało skutki wprost przerażające. To, co miało pchnąć Rosję na drogę postępu, uwsteczniło ją gruntownie.

Ciemnemu muzykowi rosyjskiemu powiedziano nagle, że jest on lepszy, rozumniejszy i uczciwszy od inteligenta, że on będzie nauczał narody zachodnie wolności, że odąd on sprawować będzie władzę a dawni panowie słuchać go będą, że różnice wykształcenia, wychowania, zasług i praktyki nie znaczą, że każdy analfabeta zdolny jest sprawować władzę, skoro ma po temu ochotę.

Gdyby hasła demokratyczne rewolucji rosyjskiej padły na grunt bardziej przygotowany, na lud oświecony, zupełnie inną przybrałyby formę, niewątpliwie mniej straszliwe wywołałyby skutki, być może, przez lud sam zostałyby zwrócone ku dobru jego, ku dobru ojczyzny.

Zestawienie hasel, których w społeczeństwach, stojących na szczyście kultury współczesnej, nie ośmielono się zastosować, z bezgraniczną ciemnością ludu rosyjskiego, któremu te hasła kazano w czyn wprowadzić, stanowi niesłychany w swym skutku paradoks rewolucji rosyjskiej i przestrożę dla nasładowców.

Wszystkie reformy demokratyczne poprzedzać musi jedna zasadnicza reforma — rozszerzenie oświaty na wszystkie warstwy narodu, na wszystkich obywateli kraju.

Tylko na gruzach analfabetyzmu może spocząć fundament istotnej demokracji.

Nauka nie winna iść w las. I u nas lud jest jeszcze ciemny, i u nas jest 7 milionów analfabetów, dla których cudzoziemskie i obce uchu ter-

miny polityczne i prawne nie posiadają znaczenia.

Jeżeli lud nasz zechce doktrynery uszczęśliwić najbardziej postępowymi hasłami, w tym stanie oświaty, który u nas panuje, rezultaty przyniesie to może dla narodu szkodliwe.

Hasło samookreślenia ludów, wysunięte przez rewolucję rosyjską i potwierdzone przez mocarstwa centralne, zawiera dla nas poważne niebezpieczeństwo, o ile nie przygotujemy umysłów ludu terenów ościennych Królestwa do rozumnego ujawnienia swej woli.

Jeżeli nie rozpoczniemy już teraz agitacji za opowiedzeniem się tych krajów w kierunku należenia do państwa polskiego, ubiegna nas w tym agitatorzy bolszewicy i ukraińscy, konkurujący z nami o tereny sporne na Wschodzie: Białoruś, Polesie i Wołyń. Agitacja nasza powinna iść tam, o ile warunki wojenne pozwolą, najwłaściwszą drogą, winniśmy nieść oświatę. Macierz Szkolna i Towarzystwo Szkoły Ludowej powinny podać sobie rękę i dekonać raz jeszcze kulturalnego podboju tych terenów, ongi do Rzeczypospolitej należących.

Podobne obowiązki leżą na inteligentach, wobec ludu własnego w Kongresówce. Tu pierwszy sejm konstytucyjny winien dać reprezentację godną, rozsumną i odpowiedzialną, bo wszak ona decydować będzie o losie przyszłych pokoleń narodu. Przy 7 milionach analfabetów sprawa konstytuandy nie przedstawia się różowo.

Należy wyczerzyć wszystkie siły, ludowi naszemu, pozbawionemu dotychczasowych opiekunów — oświaty, umożliwić zorientowanie się w zagadnieniach, które przed nim staną i w których rozwiązaniu odegrać będzie musiała ważną rolę jego wola. Agitator polityczny będzie tu musiał także jednocześnie oświecać, inaczej dobrodziejstwo stanowienia o sobie, czynnik postępu, zatrzyma nas znów w rozwoju, zahamuje budowę niepodległego państwa polskiego, osłabi jego siłę na przyszłość.

Z jakiegokolwiek punktu widzenia spojrzeć na sprawę demokratyzacji narodu naszego — na pierwszy plan wysuwa się kwestja szerzenia oświaty, rzecz jasna oświaty zdrowej, opartej na tradycjach narodu polskiego.

cznych sił teren utracony 21 kwietnia w okolicy lasu Aveluy oraz dosięgnął po obu stronach drogi Boueinceurt — Aveluy linii kolejowej na północ od Albert.

W wielokrotnych obfitych w straty natarciach stracił nieprzyjaciel jeńców.

Na reszcie frontu nie donoszącego. W ostatnich dwu dniach stracono 30 samolotów nieprzyjacielskich. Porucznik Buckler odniósł 32, porucznik Monkhoff 26 zwycięstwo napowietrzne.

Front macedoński.

Między jeziorami Ocbyryda a Prespa, oraz na północ od Monastyrzu walka artylerji i minowa.

Oddziały niemieckie wtargnęły na zachód od Makowa do stanowisk francuskich, wojska bułgarskie odparły na południe od jeziora Dojran częściowe natarcia Anglików. Wzięto do niewoli kilku Francuzów i Anglików.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Śmierć lotnika Richtchofena.

BERLIN, 23 | 4. Rotmistrz Manfred v. Richtchofen nie powrócił z lotu bojowego z nad Sommy. Podług jednoznacznych relacji jego towarzyszy, oraz różnych obserwatorów lądowych, Richtchofen ścigał bojowy aparat nieprzyjacielski, przy czem opuścił się bardzo nisko, gdy nagle motor mu stanął, zmuszając do lądowania poza linjami nieprzyjacielskimi.

Wobec tego, że lądowanie miało przebieg pomyślny, istniała nadzieja, że Richtchofen bez szwanku dostał się do niewoli. Tymczasem noniesienie biura Reutersa z d. 23 bm. nie pozostawia żadnych wątpliwości, że rotmistrz bar. v. Richtchofen poniósł śmierć. Wobec tego, że Richtchofen, ścigając swego przeciwnika, nie mógł być przez niego trafiony w powietrzu, przeto wydaje się rzeczą prawdopodobną, że padł on od zabłąkanej kuli.

Podług doniesienia angielskiego, Richtchofen pochowany został w dn. 22 bm. z honorami wojskowymi na cmentarzu w pobliżu miejsca jego wylądowania. (Rotmistrz Richtchofen stracił niedawno 80-go z kolei swego przeciwnika. *Przyp. Red.*)

Nowa wojna.

NOWY JORK, 23 | 4. Doniesienie Biura Reutersa:

Guatemala, która przed rokiem zerwała stosunki dyplomatyczne z Niemcami, oświadczyła teraz, że w stosunku do stron walujących zajmie także staroawisko, co i St. Zjednoczone.

Oświadczenie to uważane jest za równoznaczne z wypowiedzeniem wojny państwu centralnym.

O jednolitej komendę.

GENEWA, 23 | 4. „Temps” donosi: Lloyd George przyjeżdża do Francji na konferencję wersalską, na której

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urządowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 23 kwietnia:

Zachodni teren walk.

Na frontach bojowych działalność bojowa ograniczyła się na walkach armatnich, ożywiających się od cza-

su do czasu, oraz na lokalnych przedsięwzięciach piechoty.

Piechota angielska, mianowicie między Lens a Albert, była bardzo czynna. Oddziały wywiadowcze, które wyruszyły w wielu punktach przeciwko linjom naszym, wszędzie odparto.

Nieprzyjaciel usiłował daremnie zdobyć z powrotem przy pomocy zna-

postanowieniem będzie oddanie ogólnej komendy, na wszystkich frontach, jednemu generalissimusiowi.

Nowe walki na Zachodzie.

ZURICH, 23/4. „Secolo“ donosi z Paryża. Angielski front jest pod ciągłym działaniem artylerji niemieckiej. Na prawym skrzydle Somme bitwy rozwijają się nowe przedsięwzięcia.

Powolne ale pewne.

GENEWA, 23/4. Clemenceau objaśnił w parlamencie, że środki zapobiegawcze gen. Foch'a są powolne ale pewne.

Wtedy i obecnie.

GENEWA 23/4. „Ekselsior“ oblicza straty w ludziach wyrządzone przez ostrzeliwanie niemieckim działem dalekonośnym Paryża na sumę 354, mianowicie 118 wypadków śmierci i 236 raniomych. Wspomniany dziennik dodaje, że 29 dniowe ostrzeliwanie Paryża można porównać z bombardowaniem Paryża w r. 1871, które trwało 22 dni i zabito 447 ludzi.

Chwila bieżąca.

— Na Kostaryce wybuchła rewolucja. Kongres ogłosił stan oblężenia.

— W Holandji wydano rozkaz do wojsk, by przy współdziałaniu z policją w rozruchach nie strzelały w powietrze.

— 26 kwietnia w Ameryce będzie dniem wolności. Urządzona będzie kwesta na pożyczkę wolnościową.

Opieka Anglii

nad przemysłem belgijskim

„Koelnische Zeitung“, czerpiąc te wiadomości z emigracyjnej prasy belgijskiej, cytuje fakty, charakteryzujące dążność Anglii do eksploataowania swych „sprzymierzeńców“. Przed wojną kwitnęły w Belgii dwie gałęzie przemysłu, stanowiące jej specjalność: szlifiernie diamentów i wyrób zwierciadeł i szyby lustrzanych.

Anglia zobowiązała się względem rządu belgijskiego, że nie wprowadzi takich ograniczeń dowozu, któreby skępowały przemysł belgijski. Tymczasem wymiana not między Niemcami i Anglią stwierdza, że ta ostatnia wstrzymała dowóz surowców dla fabrykacji szkła. Co do diamentów, to w 1916 roku w maju dzięki Niemcom zatrudniały znów fabryki 4700 robotników. Chodziło tylko o dowóz diamentów, którego jednak Anglia nie dopuściła z następujących powodów. Uchodźcy z Belgii, którzy się do Anglii schronili, a między którymi znalazło się wielu robotników, wywalifikowanych szlifiery brylantów, zostali zmuszeni do uczenia robotników angielskich tajemnicy swego zawodu.

Potem firma Deber założyła w Brighton szlifiernię diamentową. Burner, przywódca partji robotniczej oświadczył, że należy raz porzucić głupi system dostarczania 90 proc. surowego materiału fabrykom obcym, i zakazano wywozu diamentów surowych do Belgii. Fabrykacja zwierciadeł zatrudnia dziś w Anglii 10,000 robotników i tam również robotnicy belgijscy są instruktorami. Fabrykacja butelek nie istnieje prawie w Anglii. Teraz browary angielskie produkują butelki na własny użytek pod kierunkiem robotników belgijskich, którzy tym sposobem płacą Anglii za gościnność i opiekę.

Ziemianiel! Przyjmujcie na lato młodzież szkół częstochowskich!!!

Co słychać nowego?

Rozruchy bolszewickie w Galicji wschodniej.

W sprawie rozruchów w Galicji wschodniej donoszą dzienniki, że największe rozruchy są w powiatach: rawskim, bobreckim, sokalskim i innych. Chłopi w wielu miejscowościach napadli na plebanję księży ruskich i w osobliwy sposób pokaleczyli ich. Wogóle w ostatnich dniach dowiedziono tu do szpitali licznych księży i żołnierzy w ten sposób pokaleczonych a nawet w Trzebini utworzono dla nich osobny szpital. Obszar rawski jest całkowicie wojskiem odojęty. Przywieziono do Lwowa kilku galicyjskich bolszewików i wsadzono ich do więzienia.

Sprawa Mannesmanowska.

„Dziennik Poznański“ donosi: Jak już wiadomo z obrad parlamentarnych, wdrożono przeciwko mannesmanowskiemu zakładom broni i amunicji śledztwo sądowe z powodu oszustwa podatkowego. Początek dochodzenia datuje się od dawniejszego czasu. Na wynik śledztwa należy jeszcze poczekać. W ciągu prowadzonego dochodzenia okazało się, że uprawiano łapownictwo i przekupstwo. Poszlaki są tak poważne, że jednego z dawniejszych żołnierzy, uwolnionego z armji aresztowano i osadzono w więzieniu.

Znaczenie Hazebroucku.

Przedstawiciel paryski „Stampy“ donosi: Węzłowy punkt kolejowy, Hazebrouck, uważany jest przez angielskie kierownictwo wojskowe za równie ważny, jak Amiens. Utracenie Hazebroucku otworzyłoby Niemcom drogę do Dunkierki. Alianci szykują się do zaciętego oporu w okolicy Yperu.

KRONIKA.

Posiedzenie Rady miejskiej.

Dziś, we czwartek 25 kwietnia o g. 5 ej po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Na dziatwę i biednych.

Wczoraj odbyło się ogólne miesięczne zebranie członków R. O. Powiatowej na którym został zatwierdzony preliminarz budżetowy na miesiąc maj. Poszczególne pozycje są następujące: Na zapomogi dla biednych mk. 5910, na sekoje opiekę nad dziećmi i młodzieżą mk. 1275 i na kupno materiałów dla biednych mk. 5000.

Wystawa T-wa Ogrodniczego

W niedzielę dnia 28 b. m. odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków Tow. ogrodniczego w sprawie urządzenia wystawy ogrodniczej.

Do Seminarjum Duchownego.

Kandydaci do Seminarjum zechcą zgłaszać się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt do seniora prefekta ks. kan. M. Ciesielskiego w kancelarji gimnazjum im. Sienkiewicza, od 10 rano do 1-ej, przedstawiając jednocześnie prośbę, pozwolenie rodziców, curriculum vitae, świadectwo szkolne i metrykę urodzenia. Egzamina odbędą się nie w Włocławku, a w Częstochowie w czerwcu przed tą Komisją egzaminacyjną, która egzaminowała w roku ubiegłym i tu będzie zdecydowanym o przyjęciu. Termin egzaminów będzie ogłoszonym we właściwym czasie.

Pogadanki o higienie.

Z powodu zbliżającej się pory letniej i z nią związanych rozmaitych chorób, R. O. pow. zamierza urządzić w okolicy szereg pogadanych pogadanek z dziedziny higieny.

Laskawy współdziałal w tej pozytywnej akcji przyrzekł dr. Tomaszewski.

Zmiany w dyocezji.

Proboszcz parafji Truskolasy ks. Starkiewicz opuszcza niebawem probostwo, udając się na podobne stanowisko do Lubienia.

Medal regencyjny.

Staraniem opieki nad grobami i na cele wdów i sierot po legionistach wyszło w ostatnich dniach z pracowni prof. J. Raszkł nowe, wysoce artystyczne dzieło. Medal, wybitny na pamiątkę intromisji Rady Regencyjnej, przedstawia z jednej strony trzy charakterystyczne profile regentów, z drugiej strony zaś jest Matka Boska Częstochowska, podająca koronę Polski kornie schylonym przedstawicielom ludu.

Osobiste.

Dowiadujemy się, że nestor pedagogów miejscowych, prof. Marek Marcelli Wigurski, zaniemógł poważnie na zdrowiu.

Odłożenie zjazdu.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie w „Gońcu“, że zapowiedziany na 8 maja r. b. w Dąbrowie zjazd Straży Ogniowej z ćwiczeniami konkursowymi został odłożony do dn. 29-go czerwca r. b.

Nowe „przedsiębiorstwo“.

We wczorajszym „Dzienniku Nar.“ czytamy co następuje: „Utrzymuje się w dalszym ciągu wersja, że pewien przedsiębiorca szkolny z Częstochowy zamierza również otworzyć w Piotrkowie gimnazjum z nowym rokiem szkolnym“. Godzi się zapytać kogo i dlaczego wspomniane pismo nazywa w tak nieodpowiedni sposób, gdyż każdy słysząc o przedsiębiorstwach teatralnych i tylni, ale o „przedsiębiorstwie“ szkolnym słyszą zapewne wszyscy po raz pierwszy. Dlatego też sędzić należy, że kierownicy szkół częstochowskich zażądają wyjaśnień w tej sprawie.

Dziatwa na wieś!

R. O. pow. wysłała delegatów do powiatów wieluńskiego i noworadomskiego w sprawie wyszukiwania miejscowości, które będą chciały przyjąć dzieci na kolonie letnie.

Uchodźcy wracają.

Dotychczas z pośrednictwa Rady O. pow. częstoch. korzystało z górną 40 reemigrantów.

Nowa ochrona.

Staraniem R. O. pow. w Ostrowach z dn. 1 maja będzie otwartą nowa ochrona.

Częstochowianin na Węgrzech.

Na liście legionistów z Królestwa z Polskiego Korpusu Posiłkowego, który znajdł się w Busta Hjara na Węgrzech znajdujemy nazwisko p. Fr. Karczmarczyka z Częstochowy.

Ziemiaki do sadzenia.

Częst. Stowarzyszenie Rolnicze otrzymało pierwszy transport ziemniaków do sadzenia i już rozpoczęło ich sprzedaż.

Godziny zajęć.

Od dnia wczorajszego biura R. O. m. Cz. czynne są od 9 ej do 1-ej po poł. i od 3 do 6 po poł. Interesanci będą załatwiani od 9 ej do 1 ej, gdyż w godzinach po południowych będą załatwiane sprawy biurowe.

Loterja R. G. O.

Z 6,140,000 marek, przeznaczonych do rozdzielania pomiędzy graczy w bieżącym półroczu wylosowano 1,114,000 mk, reszta pozostaje w kole do najbliższego ciągnięcia, które odbędzie się w dniu 1 i 2 maja oraz do ciągnięcia V klasy, które trwać będzie od 1 do 25 czerwca, a więc prawie miesiąc.

Gdy w poprzedniej loterii główne wygrane były niejako podarunkiem gwiazdkowym, obecnie wylosowane wygrane ułatwią korzystanie z wilegiatury. A wygranych tych jest 17,000 w czem premia 200,000 mk., 1 wygrana—300,000 mk., 1—100,000 mk., 1—75,000 mk., 1—40,000 mk., 1—25,000 mk., 2—15,000 mk.; 18—10,000 mk. i t. d. Ogółem prawie 5,000,000 marek w jednej ostatniej klasie.

Nie dziw, że loteria R. G. O. stanowi nielada pokusę i cieszy się wyjątkowym popytem, zwłaszcza przed ostatnimi ciągnięciami.

Zmiana własności.

Dom przy ul. T. Kościuszki nr. 87, będący własnością p. Księżyka, nabył Ajzyk Szejnthal. Dom przy ul. Kościuszki nr. 19a nabył Wyndman. **Wieczór operowy St. Gruszczyńskiego.**

Dziś o godz. 8 wieczorem w sali teatru „Paryskiego“ odbędzie się zapowiedziany wieczór operowy najznakomitszego tenora polskiego St. Gruszczyńskiego ze współudziałem pianisty Karola Szustera. Pan Gruszczyński wraz z p. Szusterm przybyli już do naszego miasta. Bilety do nabycia od godz. 6 ej przy kasie teatru.—

„Motyl“ na Kolonje letnie.

W dniu 28 bm. w niedzielę odbędzie się Kwesta uliczna na potrzeby Kolonji letnich.

Ostatnia kwesta na śniadania dla głównej dziatwy szkolnej, która nam dała niebawem dotąd sumy, bo przeszło mk. 1000, każe ufać, że również „Motyl“ na Kolonje letnie, już nie w tych rozmiarach, ale w skromniejszych, pozwoli zarządowi poprowadzić owocnie swą dobroczynną pracę. Zapisy na kwestarkę odbywają się codziennie w aptece p. J. Kozankiewicza, ul. Panny Marji nr. 50.

Zakaz zrywania kwitnących gałęzi drzew owocowych.

Aby tegoroczny zbiór owocu uchronić od szkody wydała władza wojskowa w Niemczech rozporządzenie, na mocy którego kwitnących drzew owocowych nie wolno zrywać, sprzedawać i kupować. Osoby, które zakaz przestąpią, mogą się dostać nawet na rok do więzienia a w razie przyznania okoliczności łagodzących do aresztu lub zapłacić 1500 marek kary. Rozporządzenie obowiązuje w czasie kwitnięcia drzew owocowych w roku 1918.

Okradzenie teatru.

Dyrekcji bawiącego w Częstochowie zespołu teatru łódzkiego skradzione w czasie podróży z koszów 2 gobeliny i jedną parę butów ogółem wartości około 1000 marek.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

We wczorajszym „Gońcu“ przeczytaliśmy gorący apel w sprawie wysyłania na wieś miedzietych szkół średnich męzkich i żeńskich miasta Częstochowy. Dziś w imieniu wszystkich ks. ks. prefektów szkół średnich naszego miasta podkreślam, że poruszona wczoraj przez „Gońca“ sprawa jest pilna i niezwykle ważna i apeluje raz jeszcze do ludzi dobrej woli: przyjmujcie pp. o by w a t e l e szanowni i życzliwi pp. g o s p o d a r z e z okolicy 1, 2, 3 lub więcej dzieci, które Wam dopomogą w gospodarstwie letniego sezonu, a spełnicie czyn iście obywatelski względem Ojczyzny miłej. Młodzież to przyszłość nasza!

Łaskawe zgłoszenia należy skierować jak najwcześniej pod adresem ul. Szkolna Nr. 8 Rada Opiekunów powiatowa—dokąd we właściwym czasie zwrócą się zarządy poszczególnych szkół średnich.

Z wysokim poważaniem
Senjor Prefektów
Ks. kan. M. Ciesielski.

Z teatru.

„Urzędniczka pocztowa“ Capusa.

Przy niezbyt wypełnionej widowni odbył się pierwszy występ zespołu teatru łódzkiego ze współudziałem gościa ze stolicy, znakomitego i tak lubianego artysty, p. Jerzego Leszczyńskiego. „Urzędniczka pocztowa“ Capusa, jednego z lepszych komedjopisarzy francuskich, posiada wszelkie zalety lekkiej komedji: humor, wiele interesujących sytuacji i potoczny akcje. Nie też dziwnego, że „La petite fonctionnaire“, gdyż tak jej tytuł brzmi w oryginale, graną podobno była w Paryżu aż 200 razy z rzędu, a w wytwornym tłumaczeniu, o ile się nie myli, Ad. Grzymały Siedleckiego, ściągająca liczną publiczność do teatru Polskiego w Warszawie.—U nas przedstawienie jej odbyło się przy niezbyt licznie przybyłej publiczności.

A szkoda, gdyż dawno już nie widzieliśmy tak dobrego i zgranego zespołu, któryby uwydatnił tak nalezycie zalety sztuki, stworzył oryginalne i typy zainteresował widza.

Koncertowa gra p. J. Leszczyńskiego wysuwała go na plan pierwszy, a obok wykonawcy roli wiehrabiego, znaleźli się dyrektorzy zespołu pp. Stanisławski i Frączkowski oraz świetna „Urzędniczka pocztowa“ p. Morska.

Pierwszy występ sympatycznego zespołu teatru łódzkiego osiągnął sukces moralny i tylko kasjerka uskarżała się na obojętność naszej publiczności. A P.

Wywiad z Fochem.

„Matin“ zamieszcza opis odwiedzin swego korespondenta u wodza naczelnego wojsk koalicji, Focha:

W gabinecie, w którym nas oczekiwał Foch, stał wielki stół, ale na nim nie było, jak to sobie zwykle wyobrażają ogromnych map i planów, notatek i szkiców. Nie. Na stole Focha stał kalamarz, suszka i telefon. To wszystko.

Za stołem wisiała mapa Francji północnej.

Wchodząc, ujrzałem Focha spokojnego o twarzy tchnącej szczerością.

Foch wstał i rzekł do przedstawicieli prasy:

— Panowie, szczęśliwy jestem, że was przyjmuję. Mało mam do opowiedzenia. Pracujecie dla ogólnej sprawy. Czyńcie to dalej. Znacnie nasze położenie — prawda? Ono wcale nie jest złe.

Następnie dodał goręcej:

— Niemcy są powstrzymani. Od 27 marca niemcy się okopali.

Pokazał na mapę:

— Patrzcie! Fala rozbiła się, bezwzględnie dlatego, że napotkała przeszkodę. Niema więcej nic do powiedzenia, doprawdy, nic. Co do nas — zrobimy więcej!

— A wy robicie co do was należy. Życze wam lepszych czasów. Czasy szkodzą celnym, sprzyjają innym, trzeba je przyjmować, jakie są. Życze powodzenia. Idźmy do pracy.

I wódz usiadł znowu, jakby ochotnie pragnął wrócić do pracy.

Taksa cen w gabinecie lekarza Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marji Nr. 49.
Wszelka porada bezpłatnie
Wyjęcie zęba 2 m.
„ bez bólu 3 m.
Piomba cementowa lub miedziana z leczeniem 5 m.
Piomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem 10 m.
Zab szcztacny w kauczuku 6 m.
Korona 30 m.

Współpracownik „Matina“ dodaje, że Foch, który mówi niewiele, więcej wypowiedział gestem, który dwukrotnie powtarzał w tej rozmowie. Był to gest szeroki, pełen treści. Raz już użył takiego gestu, kiedy to opowiadał o bitwie nad Marną.

A mówił wówczas tak:

— General! Grosseti... jego dywizja 42-ga tutaj miała wykonać ruch taki... Oddziały straciły łączność ze sobą... Dywizja Grosseti, postrzępiona, jednak dostała się tam, gdzie miała się stawić... Oddziały miały nadejść w południe, lecz nadeszły dopiero w nocy... Pomimo to wygrano bitwę...

I wówczas właśnie wykonał ten gest.

Więści z Tomsku.

W tych dniach powrócił p. C. Lichenstein z Mławy, zestany po wybuchu wojny do Tomsku, razem z liczną partją zakładników i podejrzanych jako szpiegów z Królestwa Polskiego.

Opowiada on, że początkowo uważano Tomsk za zbyt bliską okolicę i zsyłano jeszcze dalej do obwodów Narimu.

Przed samą rewolucją było w Tomsku 500 rosyjskich zesłańców wojennych z Królestwa Polskiego, Litwy i Kurlandji, a drugie tyle z Galicji.

Utworzono tam dwa komitety pomocy, z których jeden osobno dla galicjan. Z Petersburga nadchodziły znaczne sumy, jako wsparcie miesięczne. Przesyłano też stamtąd delegatów—opiekunów. Ludność miejscowa była bardzo życzliwie usposobiona dla zesłańców, z których wielu zabrało się do handlu, wyjeżdżając do Irkucka i Charbina, skąd sprowadzali towary japońskie do Tomsku. Dorobili się też znacznych majątków. Obecnie handel ten ustał.

Z początku żywność w Tomsku była niesłychanie tania. Funt mięsa lub ryby kosztował 4 kop., funt masy 20 kop., jajka po 1 kop. i t. d. Późem wszystko podrożało znacznie.

W Tomsku pozostali dotąd zesłańcy z Ostrowia i Komarowa.

Lekarza z Niemiec.

Kilku lekarzy niemieckich w Berlinie wystąpiło z podaniem o wyłączenie im pozwolenia na uprawianie praktyki lekarskiej w Warszawie.

DR. STEFAN KON

Akuzer-Ginekolog

powrócił. Przyjmuje od 9-11 rano i od 3-5 po południu ul. Panny Marji Nr. 31 II piętro od frontu.

Rozdawnictwo kart.

Karty chlebowo-cukrowe na serje XXVI-tą rozdawane będą w czwartek, piątek i sobotę 25, 26 i 27 kwietnia r. b. we wszystkich biurach okręgowych.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Tylko 4 dni!

Program od czwartku 25 do niedziel 28-go kwietnia r. b.

Tylko 4 dni!

MŁOSNY LIST KROLOWEJ

Znakomita komedia dworska w 5-ciu aktach i 372 pocałunkach... **HENNY PORTEN.**
 W roli głównej ulubienica publiczności, niezrównana Księżka małzonek. Prezes ministrów.
Osoby główne: Jej królewska mość Królowa Illirji. Ochmistrzyni dworu. Ambasador północy. Ambasador południa. i t. d.

Nad program: **Z frontu włoskiego Nad rzeką Piave**

(Aktualne zdjęcia z natury.)

Dla dzieci wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Dyrekcja Koncertowa **ALFREDA STRAUCHA**
Teatr Paryski Czwartek, dnia 25-go Kwietnia 1918 roku
 o godzinie 8-jej wieczorem.
JEDYNY WIECZÓR OPEROWY
Stanisława Gruszczyńskiego

Pierwszy tenor Opery WARSZAWSKIEJ
 wspólniudział przyjmuje **KAROL SZUSTER**
 (FORTEPIAN)

W programie: Wagner: Arja z Lohengrina. Moniuszko: Arja z op. Halka. Leoncavallo: Arja z Pajaców. Puccini: Arja z op. Tocka, oraz ulubione pieśni **Tosti i Denza.** Utwory **Chopina, Tristah i Izolda** Wagnera i inne

Bilety do nabycia w księgarni **F. Rolnickiego.**

Towarzystwo Pożyczkowo Oszczędnościowe

„CZĘSTOCHÓWKA” ulica Panny Marji Nr. 67.

WYDAJE POŻYCZKI za poręczeniem, pod zastaw

jak również pod zabezpieczenie **HIPOTECZNE**

Obwieszczenie.

Do naszego rejestru firmowego, działu A, zapisano następujące firmy:

pod nr. 368 „M. Gutterman” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Majer Dawid Gutterman w Częstochowie.

pod nr. 369 „S. Reingold i M. Gutterman” z siedzibą w Częstochowie. Właściciele kupcy: Szlama Manela Reingold i Markus Gutterman w Częstochowie. Spółka firmowa. Spółka egzystuje od dnia 1. Sierpnia 1915 r. Obaj spółnicy zobowiązani w imieniu spółki zawsze wspólnie występować.

pod nr. 370 „F. Silberstein” z siedzibą w Częstochowie. Właścicielka Freida Silberstein z domu Grabiner w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 30 Grudnia 1897 r. 11 Stycznia 1898 roku ustanowioną została między właścicielką firmy i jej mężem Ickiem Silbersteinem wyłączność majątku i wspólność dorobku.

pod nr. 371 „A. J. Krause” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel Aron-Josek Krause w Częstochowie.

pod nr. 372 „Ajzyk Lichter” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Ajzyk Lichter w Częstochowie.

pod nr. 373 „Jan Szeffer” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel jubiler Jan Szeffer w Częstochowie.

pod nr. 374 „J. Goldberg” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Jonas Goldberg w Częstochowie.

pod numerem 375 „F. Rygański” z siedzibą w Ostrowach, gminy Dźbów, powiatu Częstochowskiego. Właściciel restaurator Franciszek Rygański w Ostrowach, gminy Dźbów, powiatu Częstochowskiego.

pod numerem 376 „B. Maszczyński” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Bronisław Maszczyński w Częstochowie.

pod numerem 377 „J. Ehrlich” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Józef Ehrlich w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 15/27 Lutego 1899 r. ustanowioną została między właścicielem firmy i jego żoną Gęlą z domu Wygodzka wyłączność majątku i wspólność dorobku

pod nr. 378 „A. Tenczewski” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel majster krawiecki Ajzyk Tenczewski w Częstochowie.

pod nr. 379 „Dawid Zlotnik” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Dawid

Złotnik w Częstochowie.

pod nr. 380 „H. L. Rozenblum” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Hersz-Lejb Rozenblum w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 19 Stycznia i 1 Lutego 1911 roku ustanowioną została między właścicielem firmy i jego żoną Machelą z domu Jakubowicz wyłączność majątku i wspólność dorobku.

pod nr. 381 „D. Schlesinger” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Dawid Schlesinger w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 16/29 Grudnia 1912 roku ustanowioną została między właścicielem firmy i jego żoną Surą-Ryfką z domu Szczupak wyłączność majątku i wspólność dorobku.

pod nr. 382 „Aleksiej Friukin” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel restaurator Aleksiej Friukin w Częstochowie.

pod nr. 383 „Andrzej Kosta” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel majster rzeźnicki Andrzej Kosta w Częstochowie.

pod nr. 384 „J. J. Ickowicz” w Częstochowie. Właściciel kupiec Izrael Jakub Ickowicz w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 9/22 Marca 1905 roku ustanowioną została między właścicielem firmy i jego żoną Elią z domu Rosenzweig wyłączność majątku i wspólność dorobku.

pod nr. 385 „Pinkus Gabel” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel Pinkus Gabel majster rzeźnicki w Częstochowie.

pod nr. 386 „H. Gabel” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel majster rzeźnicki Herszlik Gabel w Częstochowie.

pod nr. 387 „M. K. Krimałowski” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel Moszek Kalma Krimałowski kupiec w Częstochowie.

pod nr. 388 „M. Szczupak” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel piwiarni Moses Szczupak w Częstochowie.

pod nr. 389 „Osias Wien” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Osias Wien w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 27 Czerwca 10 Lipca 1900 roku ustanowioną została między właścicielem firmy i jego żoną Nachą z domu Sadokierską, wyłączność majątku i wspólność dorobku.

pod nr. 390 „S. Altman” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Szmul Altman w Częstochowie.

pod nr. 391 „J. Lewinsohn” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Józef Lewinsohn w Częstochowie. Na mocy intercyzy z d. 7/19 lutego 1900 roku ustanowioną została

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
 w Częstochowie
 ul. Panny Marji № 10.
 Wyjmowanie zębów. Plomby
 Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Geny bardzo przystępne.

Stanisław Gawroński
P. Adwokat. Przysięgł.
 Częstochowa, ul. Jasna 41
 (d. F. Buchacza) m. 3.
 Przyjmuje w poniedziałki i piątki
 w godzinach rannych i od 1-jej
 do 4-jej. 052—

DOKTOR
Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
 Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
 Panie od 12—1 po południu. 307—

między właścicielem firmy i jego żoną Heleną z domu Kruk wyłączność majątku i wspólność dorobku.
 pod nr. 392 „A. Weltman” z siedzibą w Częstochowie. Właściciel kupiec Aron Weltman w Częstochowie.
 Częstochowa, dnia 25 kwietnia 1918 roku.
K. P. Sąd Okręgowy w Częstochowie.

Lokal z 6-7 pokoi z kuchnią na parterze lub 1-tze wśródmiesciu na biuro od 1 lipca potrzebny. Zgłoszenia do Centr. Kom. Żywn. Szkolna 3. 302

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański sklep, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szyćcia i t. p. po cędach u miarkowanych, oraz poleca cękawite, umebliowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 1186/1

Konie wynajmuje ul. P. Marji 39 350—

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożyczkowej. Oszczędnościowej Nr. 32380. 372—

Potrzebna zaraz sędlna podręczna do magazynu mód Rena ul. Kościuski Nr. 11

Potrzebny czeladnik farbiarski i obłopiec do praktyki w pralni chemicznej i farbiarni i zgłaszać się do A. Heiningera fabryka na Zaciszu

17 morgów łąki do sprzedania Władomósz Białe odłożone ulica Kościuski 11

Potrzebna panna do szyćcia ul. panny Marji. 52 m. 5 2 piętro.

Jest świeże mięso końskie Mała 2. 302—

Obierzyny z kartofli są do nabycia w większej ilości codziennie Piotrkowska 12 378—

Administracji domu lub rządcostwa mel-dunkowegoza mieszkanie z dopłatą lub bez poszukuje b. rząda domów i handlowiec. Oferty do Adm. Gońca sub „Rządca”

Do sprzedania aparat kinematograficzny. Władomósz Kościuski 8

Fabryka Cukrów Władysława Webersa Kościuski 19 a. Poleca wykwinne marmelady na cukrze Malinową, Wiśniową, Sliwkową, Porzeczkową, Agrestową, Truskawkową i mieszaną 290—